

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ

УДК 343.9

DOI: 10.31733/2078-3566-2022-1-213-220

Дмитро САНАКОЄВ©
кандидат юридичних наук,
доцент
(Дніпропетровський
державний університет
внутрішніх справ,
м. Дніпро, Україна)

Адріан ВАШКО©
доктор філософії в галузі
права (PhD)
(Університет
ім. Матєя Бєла,
м. Банська Бистриця,
Словаччина)

Володимир ЄФІМОВ©
кандидат юридичних наук,
доцент
(Дніпропетровський
державний університет
внутрішніх справ,
м. Дніпро, Україна)

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ МЕТОДОЛОГІЇ SOCTA В ПРОТИДІЇ ОРГАНІЗОВАНІЙ ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ

Глобальний рівень поширення організованої злочинності та її зв'язок з тероризмом, кіберзлочинністю та іншими видами кримінальних правопорушень зумовлює необхідність вдосконалення боротьби з такими їх різновидами. Метою статті є визначення шляхів імплементації методології SOCTA в боротьбі з організованою злочинністю в Україні. Встановлено, що наявні проблеми у впровадженні вказаної методології, пов'язані із прогалинами у законодавстві, необхідністю використання спеціалізованого програмного забезпечення та залучення аналітиків і спеціалістів у сфері ІТ. Підвищення ефективності імплементації методології SOCTA в Україні можливе шляхом реалізації комплексу заходів у законодавчій площині, навчання працівників правоохоронних органів, ліцензованому програмному забезпеченні та перейнятті передового європейського досвіду.

Ключові слова: організована злочинність, SOCTA, законодавство, кримінальний аналіз, індикатори, імплементація.

Постановка проблеми. Сьогодні однією з найбільших загроз міжнародного рівня є організована злочинність, яка охоплює все більшу кількість країн та характеризується постійним зростанням її рівня. Організована злочинність – це не тільки виклик, що підриває особисту та національну безпеку, але й фактор, що може вплинути на всі сфери безпеки людини, чи то соціальні, політичні, економічні, чи то екологічні [8]. Це загрожує безпеці, стабільності та розвитку на особистісному, регіональному,

---

© Д. Санакоєв, 2022
ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-6783-3168>
dmsanakoyev@gmail.com

© А. Вашко, 2022
ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-2113-7909>
adrian.vasko@umb.sk

© В. Єфімов, 2022
ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-7094-3990>
efimov2009@i.ua

національному та транснаціональному рівні. Організована злочинність характеризується глобальним охопленням та пов'язана з такими видами кримінальних правопорушень, як торгівля людьми, шахрайство, тероризм та легалізація (відмивання) доходів. Діяльність злочинців відчутно впливає на окремі країни та місцеві спільноти, звідки походять і жертви, і злочинці, та де «товари» виготовляються, перевозяться, вивозяться, збуваються чи використовуються.

Складність боротьби з організованою злочинністю пов'язана з новими можливостями для злочинців, що постійно вдосконалюються. Цьому сприяють глобалізаційні процеси, інформаційний та технологічний розвиток суспільства. Використовуються нові маршрути та регулярно визначаються та впроваджуються нові форми та методи роботи злочинців. Транснаціональна злочинність стає більш гнучкою та динамічною, що зумовлено постійними змінами в діяльності злочинців. Окрім того, складність боротьби з транснаціональною злочинністю полягає в її латентному характері, адже способи та методи ухилення від відповідальності також видозмінюються.

Розуміння масштабів впливу та наслідків організованої злочинності сприяють визначенню та впровадженню ефективних стратегій для мінімізації їхньої злочинної діяльності. Тому виникає необхідність пошуку нових шляхів попередження та протидії організованій злочинності, що стоїть на порядку денному і на державному, і на міжнародному рівні. Особливо важливими в цьому аспекті є взаємодія і співпраця з країнами ЄС та впровадження в Україні ефективних практик боротьби з транскордонною злочинністю. Це пояснюється не тільки позитивними результатами використання методів боротьби з організованою злочинністю в ЄС, а й євроінтеграційними прагненнями України, що є основним напрямом зовнішньополітичної діяльності нашої держави.

Тому доцільно забезпечити імплементацію європейських та міжнародних договорів з протидії організованій злочинності в національне законодавство. Аналіз ризиків та загроз за системою оцінки SOCTA є однією з методологій, що сьогодні впроваджується в Україні спільно з Консультативною місією ЄС. Тому важливо проаналізувати особливості застосування методології SOCTA та визначити шляхи її імплементації у протидії організованій злочинності в Україні, що і є метою цієї статті.

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення цієї проблеми. Проблематика кримінологічних, криміналістичних, оперативно-розшукових засад протидії організованій злочинності з метою виявлення шляхів підвищення ефективності методів та способів боротьби з організованою злочинністю була предметом наукових дискусій вітчизняних та зарубіжних вчених, зокрема Г. Аванесова, С. Албула, Ю. Антоняна, О. Бахуринської, О. Власюка, Я. Гринчака, А. Долгової, О. Дудорова, О. Євланової, А. Закалюка, К. Ісмайлова, О. Кіреєвої, Е. Копилова, О. Користіна, А. Махнюка, А. Мовчана, Л. Падалки, О. Фаріона, І. Федчака, С. Філіпова, А. Холостенка, О. Цільмак, П. Цигикала, І. Шинкаренка, В. Шкільнікова та ін. Теоретико-правові доробки зазначених та інших авторів становлять методологічне підґрунтя у розробці національної методології SOCTA і мають важливе наукове та практичне значення. Водночас сучасна організована злочинність набуває нових якісних змін, трансформується, зростає чисельність вчинених злочинів, масштабів, впливу та наслідків. Окрім того, змінюються особливості організації і тактики протидії вказаним видам злочинності, поглиблюється міжнародна співпраця в цьому аспекті, впроваджуються нові нормативно-правові акти, що регулюють процес протидії організованій злочинності. Тому доцільним та необхідним є дослідження особливостей застосування методології SOCTA в боротьбі з організованою злочинністю та визначення пріоритетних шляхів підвищення ефективності її впровадження в Україні.

Виклад основного матеріалу. Організована злочинність визначається як групова діяльність п'яти або більше осіб, що характеризується ієрархічними зв'язками або особистими відносинами, які дають змогу їхнім керівникам (лідерам, організаторам) одержувати прибуток або контролювати території та ринки, внутрішні та зовнішні, за допомогою насильства, залякування або корупції як для продовження злочинної діяльності, так і для проникнення у легальну економіку [2, с. 321].

Для боротьби з організованою злочинністю може бути використана оцінка загроз як ефективний інструмент для спрямування та визначення пріоритетів технічної допомоги [8]. Також у боротьбі з організованою злочинністю важливим є посилення

можливостей правоохоронних органів. Без цього неможливим є впровадження системи кримінального аналізу та аналізу ризиків організованої злочинності. За стандартами ЄС боротьба з таким видом злочинності передбачає проведення стандартизованої аналітичної методології для оцінки загроз організованої злочинності і тяжких злочинів – методологія SOCTA, що використовується для оцінки реальної ситуації у цій сфері та виявлення прогалин у діяльності правоохоронних органів для отримання відповідної оперативної інформації.

В. Школьніков, досліджуючи діяльність правоохоронних органів країн ЄС в аспекті проведення кримінального аналізу, зазначає, що правоохоронні органи використовують індикатори організованої злочинності, визначені методологією SOCTA. Пріоритетом у проведенні такого аналізу є збір інформації з метою забезпечення належної роботи відповідальних підрозділів правоохоронних органів [7, с. 26].

Методологію SOCTA (як сукупність систематизованих певних чином прийомів та способів організації аналітичної діяльності з питань оцінки загроз тяжких злочинів та організованої злочинності – Д. С.) було розроблено Європолем спільно з групою експертів з оцінки загроз тяжких злочинів та організованої злочинності. Метою SOCTA є:

- аналіз характеру або типу загроз організованих злочинних угруповань;
- аналіз сфер впливу тяжких злочинів та організованої злочинності;
- аналіз аспектів загроз організованих злочинних угруповань та сфер злочинності залежно від регіону;
- визначення найбільш загрозливих організованих злочинних угруповань, кримінальних сфер впливу залежно від регіону.

SOCTA за своїм змістом визначає систему й модель оцінювання загроз організованої злочинності та тяжких злочинів.

Головною особливістю цієї методології є застосування індикаторів, які поділяють на:

- 1) індикатори організованих злочинних угруповань;
- 2) індикатори сфери злочинної діяльності;
- 3) індикатори впливу.

Впровадження методології Європолу SOCTA є євроінтеграційним елементом в Україні та передбачає подальший розвиток й удосконалення на основі інноваційних методів аналізу та оцінювання злочинності [6, с. 220–221]. Внаслідок використання методології формується звіт з аналітичними даними оцінки ситуації. Характерною особливістю такого звіту є те, що метою документа є не боротьба з діями членів організованих злочинних угруповань, а нейтралізація чинників і ліквідація умов, що сприяють розширенню та зміцненню злочинної ресурсної бази.

Р. Боссонг (R. Bossong) [9] зазначає, що дані щодо реалізацій секторальних стратегій боротьби з організованою злочинністю супроводжуються щорічними звітами ЄВРОПОЛ про загрозу тероризму та організованої злочинності в Європі. Це так звані звіти Te-Sat і SOCTA [11]. У сфері організованої злочинності Європол все частіше публікує шокуючі цифри, які підтверджують серйозність загрози. Наприклад, підраховано, що в Європі діють 3600 організованих злочинних угруповань, а також, що різні форми організованої злочинності мали негативний економічний вплив у регіоні, що становить мільярди євро [17].

М. Матясик [13] зазначає, що за оцінками загроз організованої злочинності SOCTA, терористичні організації можуть брати участь в експлуатації інфраструктури організованих злочинних груп двома способами: закуповувати такі інструменти, як вогнепальна зброя, шахрайські документи та переміщувати необхідні товари та людей, вести терористичні дії; а також генерувати кошти для фінансування терористичних операцій [16].

Останні аналітичні дослідження європейських правоохоронних інституцій сектора безпеки (Інтерпол, Європол) розкривають сучасну картину діяльності організованих груп та організацій і дозволяють визначити перспективні напрями такої діяльності та, відповідно, організувати належні превентивні заходи. Розвідувальна картина та оцінка, проведені європейськими аналітиками за методологією SOCTA, є яскравим нагадуванням про динамічного та адаптованого противника, з яким ми стикаємося і в Україні, і в ЄС [18]. Аналіз показує, що кримінальні структури більш рухливі та гнучкі, ніж вважалося раніше, використання насильства з боку організованої злочинності, схоже, зростає, а використання корупції та зловживання законними бізнесовими структурами є головними рисами серйозної та організованої злочинної

діяльності [19]. Окреслені факти є особливо загрозливими і вимагають невідкладних узгоджених дій для їх усунення, з огляду на встановлені ознаки та мають бути враховані вітчизняними правоохоронними органами.

Зокрема, 26 січня 2022 року Кабінет Міністрів України затвердив Постанову «Деякі питання запровадження в діяльність центральних органів виконавчої влади системи оцінки SOCTA Україна» згідно з якою буде створено Міжвідомчу робочу групу з координації запровадження в діяльність центральних органів виконавчої влади системи оцінки SOCTA [3].

Початковий етап впровадження нових для України методологій боротьби з організованою злочинністю може викликати труднощі серед представників правоохоронних органів та відповідальних установ. Тому для України сьогодні пріоритетним є ефективне співробітництво з Інтерполом, Європолом та іншими міжнародними партнерами на двосторонній та багатосторонній основі відповідно до національного законодавства та міжнародних договорів, створення бази даних Національної поліції, пов'язаної з міжнародними базами даних [12].

У фаховій літературі з цього питання зазначається, що для України, яка обрала курс на європейську інтеграцію, дуже важливо вивчати та використовувати позитивний досвід реформування правоохоронних органів і установ у західних країнах. Проведення законодавчих реформ у взаємозв'язку із поліпшенням функціонування правоохоронних органів повинно сприяти збільшенню громадянської довіри до останніх, встановлення справедливості, легітимності, що будуть як додаткові гарантії забезпечення прав громадян. Водночас, на думку фахівців, основний недолік реформ у внутрішній правоохоронній сфері – це відсутність послідовної державної політики, яка має бути на основі принципів планування і консистенції [1].

Попередження організованої злочинності та боротьба з таким видом злочинів нерозривно пов'язані із тероризмом, як відзначено Радою Європейського Союзу (5842/2/10) у 2010 р. Це дві основні загрози, за якими йдуть тісно пов'язані види злочинів – кіберзлочинність та транскордонна злочинність [10]. Міжнародне співробітництво у боротьбі з організованою злочинністю та тероризмом має відображати складний стан речей у цій сфері, а також відкривати різноманітність сфер для міжнародного співробітництва у сфері безпеки [14].

Важливим є питання доцільності та вигідності реалізації проєктів міжнародної співпраці щодо боротьби з організованою злочинністю у глобальних масштабах, внаслідок чого не повинно виникати суперечностей у внутрішніх пріоритетах та загроз від сусідніх держав [15]. Діяльність терористичних організацій та організованих злочинних груп ігнорує кордони, що робить роботу правоохоронних органів надзвичайно складною. Більше того, зв'язок цих видів злочинності має багато різних характеристик, від елементарної співпраці до складних гібридних форм. Крім того, кожна форма співпраці між терористичними організаціями та організованими злочинними групами має унікальний характер.

Складність здійснення кримінального аналізу за методологією SOCTA зумовлена певними обставинами:

1. Наявністю великого масиву даних, які необхідно аналізувати за допомогою ліцензованого програмного забезпечення (наприклад, IBM i2 ANB, IBM iBase, IBM iBridge, ArcGIS тощо).

2. Необхідністю добору професіоналів у сфері програмування та аналітики. В цьому контексті актуальним питанням є залучення спеціалістів із сфери ІТ, а також законодавче врегулювання правового статусу аналітика.

3. Окрім наявності «внутрішньої» інформації, глобалізація сучасного світу та розвиток мережі «Інтернет» потребує впровадження новітніх методик здійснення аналізу відкритих джерел інформації (Open source intelligence), що також вимагає наявності ліцензованого програмного забезпечення (наприклад, Maltego CE) [7, с. 26–27].

Ключем до запобігання та боротьби з цими явищами є ретельне спостереження, співпраця, збір та аналіз розвідувальних даних, а також активна взаємодія відповідних органів влади, включно з ефективним законодавством та правоохоронною діяльністю [13].

М. Гребенюк зазначає, що погіршення стану проблеми, пов'язаної з організованою злочинністю, насамперед, це наслідок дисбалансу нормативного забезпечення та відсутність стратегічного системного підходу на національному рівні.

З огляду на комплексний характер організованої злочинності та погіршення криміногенної обстановки, впровадження комплексної системи боротьби з організованою злочинністю має бути одним із пріоритетних завдань сучасної державної безпеки [12, с. 87].

Важливим завданням є нормативне закріплення основи державної політики у боротьбі з організованою злочинністю. Сьогодні в Україні діє Стратегія боротьби з організованою злочинністю [4], яка передбачає визначення пріоритетних сфер та механізмів державної політики щодо вдосконалення законодавчої та інституційної підтримки, а також впровадження методології аналізу криміногенної ситуації. Вдосконалення та внесення змін до Стратегії відповідно до змін у сучасному суспільстві дозволить налагодити ефективну взаємодію та координацію всередині національної правоохоронної системи та підвищити ефективність транснаціонального співробітництва в сфері боротьби з організованою злочинністю в сучасних умовах.

Визначальним є врахування європейського досвіду для посилення політичної відповідальності Уряду, зокрема його уповноважених посадових осіб Департаменту безпеки, оборони, діяльності органів юстиції та запобігання корупції Кабінету Міністрів України, що відповідальний за підтримку розвитку і затвердження загальнодержавних стратегічних документів на урядовому рівні.

Зокрема, в Європейському Союзі на стратегічному рівні для виявлення транснаціональної організованої злочинності використовують так звані «Цикли політики Європейського Союзу». Постійний комітет з питань оперативної співпраці у сфері внутрішньої безпеки Ради ЄС (COSI) відіграє важливу роль у його створенні. COSI має міждисциплінарні повноваження для полегшення та забезпечення ефективної оперативної співпраці. Стратегічний рівень реалізується у чотирирічному циклі політик ЄС, тобто кожні чотири роки встановлюються нові пріоритети у боротьбі зі злочинністю, які оцінюються наприкінці цього періоду, а потім встановлюються нові пріоритети [20, с. 27]. Весь процес створення політичного циклу ЄС проходить у чотири основні кроки – етапи:

1. Здійснення аналізу загроз за методологією SOCTA з метою визначення найсерйозніших загроз організованої злочинності в ЄС. ЄВРОПОЛ координує оцінку загроз серйозної та організованої злочинності у співпраці з усіма державами-членами ЄС, європейськими агентствами, інститутами та органами.

2. COSI затверджує із виявлених SOCTA загроз пріоритетні сфери злочинності, що становлять найбільш серйозні загрози у відповідному чотирирічному циклі, які де-факто є об'єктами знань. Потім для кожного пріоритету розробляється 4-річний стратегічний план (так званий MASP), щоб забезпечити міждисциплінарний, комплексний та інтегральний підхід до ефективного усунення цієї пріоритетної загрози. Цей план містить конкретні стратегічні цілі. Для кожної стратегічної мети щодо конкретної пріоритетної загрози розробляється щорічний оперативний план дій (ОПД), який узгоджується зі стратегічною метою при інтеграції заходів у національні плани. MASP та ОПД готуються представниками держав-членів ЄС, а також інститутів та агентств ЄС (Europol, Eurojust, Frontex, CEPOL та ін.) і офіційно затверджуються COSI.

3. Реалізація щорічних ОПД через проекти ЕМРАСТ (Європейська міждисциплінарна платформа проти кримінальних загроз), в межах яких здійснюються та розподіляються конкретні заходи. Відповідний проект ЕМРАСТ керується та координується керівником проекту та його представником із країни-члена. Національний координатор ЕМРАСТ (NEC) спостерігає за виконанням завдань на національному рівні. Кожна держава-член призначає національного координатора ЕМРАСТ у межах своєї національної компетенції та залежно від структури правоохоронних органів. Це повинні бути старший офіцер зі стратегічного управління, який має право забезпечувати реалізацію циклу політики ЄС у цій країні, залишатися повністю поінформованим та нести спільну відповідальність за відданість країні-члену політичного циклу ЄС.

4. Наприкінці чотирирічного циклу політики проводиться всебічна оцінка як основа для наступного циклу політики [20, с. 28–29].

Ефективне оцінювання ризиків та загроз злочинності являє собою запоруку належного забезпечення кримінологічної безпеки та превентивного управління відповідною підсистемою національної безпеки. На першому плані при цьому проблема інформаційної причинності, адже пізнання та використання в науках кримінального

циклу та правоохоронній практиці закономірностей існування інформаційних взаємозв'язків відкриває нові перспективи в досягненні їх основної спільної мети – забезпечення кримінологічної безпеки, а також привносить нові ідеї щодо співвідношення загальної детермінації та свободи волі під час вчинення злочину, розуміння причин та умов злочинності, причинно-наслідкового зв'язку у механізмі злочину, так званого «елементу вірогідності», відображення механізму злочину, прогностичних можливостей правоохоронних органів тощо [5, с. 33].

Відповідно, на початковому етапі доцільно сформувати якісний склад Міжвідомчої робочої групи з представників відповідних центральних органів виконавчої влади. Зокрема, на рівні Національної поліції України – начальника Департаменту кримінального аналізу, заступника начальника Департаменту стратегічних розслідувань, начальника відділу управління організації протидії організованим злочинним угрупованням Департаменту карного розшуку та головного інспектора Департаменту організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування. Також вважаємо доцільним вирішити питання про направлення до МВС України наукових та науково-педагогічних працівників підпорядкованих закладів вищої освіти та наукових установ, які є фахівцями у сфері наукових досліджень організованої злочинності, кримінального аналізу та прогнозування, а також сфери ІТ, зокрема представників закладів вищої освіти, які здійснюють підготовку фахівців за напрямками «кримінальний аналіз» та «стратегічні розслідування».

Висновки. В Україні розпочалось нормативне закріплення використання методології SOCTA у боротьбі з організованою злочинністю, яка відзначається високою ефективністю у країнах ЄС. Це важливий етап для держави в аспекті зниження рівня організованої злочинності, який потребує комплексного підходу. Системний підхід у боротьбі з досліджуваным видом кримінальних правопорушень потребує подальшого нормативно-правового закріплення – впровадження основного документа, який буде регламентувати діяльність правоохоронних органів, взаємодію окремих підрозділів всередині країни та міжнародну співпрацю, спрямовану на подолання організованої злочинності.

Окрім того, важливими аспектами у підвищенні ефективності боротьби з організованою злочинністю є: 1) імплементація у діяльність правоохоронних органів ліцензованого програмного забезпечення, зокрема у вигляді автоматизованої системи збору інформації за системою оцінки SOCTA, проведення його належного тестування та інтеграції до Єдиної інформаційної системи МВС України; 2) добір спеціалістів зі сфери ІТ, проведення регулярних навчань для працівників, залучених до процесу кримінального аналізу; 3) перейняття європейського досвіду використання методології SOCTA, що полягає, зокрема, у використанні конкретно визначених індикаторів щодо стану організованої злочинності для запобігання кримінальних правопорушень. Ідентифікація та опис факторів, пов'язаних зі злочинністю, дає змогу краще зрозуміти поточні і майбутні можливості чи перешкоди для функціонування організованих груп і сфер їх злочинної діяльності. Крім того, аналіз тяжких злочинів і організованої злочинності за визначеними методологією індикаторами дозволяє розробити пріоритети подальшої діяльності, зробити їх більш точними і краще їх сформулювати. Дані про майбутні зміни відповідних факторів у сфері злочинності, отримані шляхом аналізу різних джерел даних, можуть допомогти визначити нові загрози сфер злочинної діяльності. Такий системний підхід дозволить ефективно використовувати вказану методологію, визначати майбутні тенденції у суспільстві та загрози злочинності і, як наслідок, поступово знизити рівень організованої злочинності в Україні.

Список використаних джерел

1. Глуховець В. А. МВС України як складова реформування сектору безпеки і оборони. *Форум права*. 2016. № 4. С. 72–76. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2016_4_14.pdf.
2. Перелигіна Р. В., Дмитришак Ю. І. Щодо стратегії боротьби з організованою злочинністю (на прикладі України та Іспанії). *Часопис Київського університету права*. 2019. № 4. С. 320–324.
3. Деякі питання запровадження в діяльність центральних органів виконавчої влади системи оцінки SOCTA Україна : Постанова Кабінету Міністрів України від 26 січня 2022 р. № 59. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/deyaki-pitannya-zaprovadzhennya-v-diyalnist-centralnih-organiv-vikonavchoyi-vladi-sistemi-ocinki-socta-ukrayina-59-260122>.
4. Про схвалення Стратегії боротьби з організованою злочинністю. 2020. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1126-2020-%D1%80#Text>.
5. Прокоф'єва-Янчиленко Д. Оцінювання ризиків та загроз злочинності у забезпеченні кримінологічної безпеки. *Правове, нормативне та метрологічне забезпечення системи захисту*

інформації в Україні. 2012. № 2(24). URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/8585/1/24_p29.pdf

6. Федчак І. А. Основи кримінального аналізу: навч. посіб. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 288 с.

7. Школьніков В. І., Калиновський О. В. Застосування кримінального аналізу в діяльності Управління інформаційно-аналітичної розвідки Державного бюро розслідувань. Одеса : Юрид. літ-ра. 2018. С. 24–27. URL : <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/10305/SHKOLNIKOV,%20KALINOVSKY%2024-27.pdf?sequence=1>.

8. Andary A. Monitoring Threats by Organized Crime. 2020. URL : <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3643509>.

9. Bossong R. EU-Japan / Fight against Terrorism and Organized Crime. *Online paper series, Spring/Summer* 2017. URL : http://repository.essex.ac.uk/19873/1/EU-Japan_5_Counterterrorism%26OC_Bossong_EU.pdf.

10. Council of the European Union 5842/2/10 (2010) Draft Internal Security Strategy for the European Union: «Towards a European Security Model». URL : <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EN&f=ST%205842%202010%20REV%202>.

11. EUROPOL. EU Serious and Organised Crime Threat Assessment. 2013. URL : <https://www.europol.europa.eu/activities-services/main-reports/eu-serious-and-organised-crime-threat-assessment-socta-2013>.

12. Hrebenuk M. The directions of improving the legislative framework in the sphere of supply state security in the vector – fight against organized crime. *Public management, Interregional Academy of Personnel Management*. 2019. № 19 (4). P. 78–91. URL: <https://doi.org/10.32689%2F2617-2224-2019-4%2819%29-78-91>.

13. Matyasik M. The Nexus Between Terrorist Organizations and Organized Crime. In: Roycroft M., Brine L. (eds). *Modern Police Leadership. Palgrave Macmillan, Cham*. 2021. URL : https://doi.org/10.1007/978-3-030-63930-3_23.

14. Raine S., Small A. Waking Up to Geopolitics: A New Trajectory to Japan-Europe Relations. 2015. URL: <http://brussels.gmfus.org/publications/waking-geopolitics-new-trajectory-japan-europe-relations>.

15. Sakaki A. Japan's Security Policy: A Shift in Direction under Abe? *SWP Studie*. 2015. URL : https://www.swp-berlin.org/fileadmin/contents/products/research_papers/2015_RP02_skk.pdf.

16. Serious and Organized Crime Threat Assessment (SOCTA). 2017. URL : <https://www.europol.europa.eu/socta-report>.

17. Wainwright R. The European Serious and Organised Crime Conference: Keynote Address. 2013. URL: https://www.eu-ems.com/event_images/Downloads/Rob%20Wainwright.pdf.

18. Санакоєв Д. Б. Сучасні світові тренди організованої злочинності та виклики для правоохоронних органів (за матеріалами SOCTA 2021). *Протидія організованій злочинності: проблеми теорії та практики* : матеріали регіон. науково-практ. семінару (м. Дніпро, 03 грудня 2021 р.). Дніпро : ДДУВС, 2021. С. 79–82.

19. Serious and Organized Crime Threat Assessment (SOCTA). 2021. URL : https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/socta2021_1.pdf.

20. Stieranka, J. a A. Vaško. *Odhaľovanie trestných činov (nová stratégia a prístupy)*. Praha : Leges, 2021. 270 s.

Надійшла до редакції 19.02.2022

References

1. Hlukhovyya, V. A. (2016) MVS Ukrainy yak skladova reformuvannya sektoru bezpeky i oborony [Ministry of Internal Affairs of Ukraine as a component of security and defense sector reform]. *Forum prava*. № 4, pp. 72–76. URL : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2016_4_14.pdf [in Ukr.].

2. Perelyhina, R. V., Dmytryshak, Yu. I. (2019) Shchodo stratehii borotby z orhanizovanoyu zlochynnisty (na prykladi Ukrainy ta Ispaniyi) [Concerning the strategy of combatting organized crime (on the example if Ukraine and Spain)]. *Chasopys Kyivskoho universytetu prava*. № 4, pp. 320–324. [in Ukr.].

3. Deyaki pytannya zaprovadzhennya v diyalnist tsentralnykh orhaniv vykonavchoyi vlady systemy otsinky SOCTA Ukraina [Some issues of introduction of the SOCTA Ukraine evaluation system in the activities of central executive bodies] : postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 26 sichnya 2022 r. № 59. URL : <https://www.kmu.gov.ua/npas/deyaki-pitannya-zaprovadzhennya-v-diyalnist-centralnih-organiv-vikonavchoyi-vladi-sistemi-ocinki-socta-ukrayina-59-260122>. [in Ukr.].

4. Pro skhvalennia Stratehii borotby z orhanizovanoyu zlochynnisty [On approval of the Strategy for Combating Organized Crime]. 2020. UR : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1126-2020-%D1%80#Text>. [in Ukr.].

5. Prokofyeva-Yanchylenko, D. (2012) Otsiniuvannya ryzykiv ta zahroz zlochynnosti u zabezpechenni kryminolohichnoyi bezpeky [Assessment of risks and threats of crime in ensuring criminological security]. *Pravove, normatyvne ta metrolohichne zabezpechennya systemy zakhystu informatsiyi v Ukraini*. № 2(24). URL : https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/8585/1/24_p29.pdf. [in Ukr.].

6. Fedchak, I. A. (2021) *Osnovy kryminalnoho analizu* [Fundamentals of criminal analysis] : navchalnyi posibnyk. Lviv : Lvivskiy derzhavnyi universytet vnutrishnikh sprav, 288 p. [in Ukr.].

7. Shkolnikov, V. I., Kalynovskyi, O. V. (2018) Zastosuvannya kryminalnoho analizu v diyalnosti

Upravlinnya informatsiyno-analitychnoyi rozvidky Derzhavnoho byuro rozsliduvan [Application of criminal analysis in the activities of the Office of Information and Analytical Intelligence of the State Bureau of Investigation]. Odesa : Yuryd. lit-ra, pp. 24–27. URL : <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/10305/SHKOLNIKOV,%20KALINOVSKY%2024-27.pdf?sequence=1>. [in Ukr.].

8. Andary, A. (2020) Monitoring Threats by Organized Crime. URL : <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3643509>.

9. Bossong, R. (2017) EU-Japan / Fight against Terrorism and Organized Crime. *Online paper series*, Spring/Summer. URL : http://repository.essex.ac.uk/19873/1/EU-Japan_5_Counterterrorism%26OC_Bossong_EU.pdf.

10. Council of the European Union 5842/2/10 (2010) Draft Internal Security Strategy for the European Union: «Towards a European Security Model». URL : <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EN&f=ST%205842%202010%20REV%202>.

11. EUROPOL. EU Serious and Organised Crime Threat Assessment. 2013. URL: <https://www.europol.europa.eu/activities-services/main-reports/eu-serious-and-organised-crime-threat-assessment-socta-2013>.

12. Hrebeniuk, M. (2019) The directions of improving the legislative framework in the sphere of supply state security in the vector – fight against organized crime. *Public management. Interregional Academy of Personnel Management*. № 19 (4), pp. 78–91. URL: <https://doi.org/10.32689%2F2617-2224-2019-4%2819%29-78-91>.

13. Matyasik, M. (2021) The Nexus Between Terrorist Organizations and Organized Crime. In: Roycroft M., Brine L. (eds). *Modern Police Leadership. Palgrave Macmillan, Cham*. URL : https://doi.org/10.1007/978-3-030-63930-3_23.

14. Raine, S. and Small, A. (2015) Waking Up to Geopolitics: A New Trajectory to Japan-Europe Relations. URL: <http://brussels.gmfus.org/publications/waking-geopolitics-new-trajectory-japan-europe-relations>.

15. Sakaki, A. (2015) Japan's Security Policy: A Shift in Direction under Abe? *SWP Studie*. URL : https://www.swp-berlin.org/fileadmin/contents/products/research_papers/2015_RP02_skk.pdf.

16. Serious and Organized Crime Threat Assessment (SOCTA). 2017. URL : <https://www.europol.europa.eu/socta-report>.

17. Wainwright, R. (2013) The European Serious and Organised Crime Conference: Keynote Address. URL: https://www.eu-ems.com/event_images/Downloads/Rob%20Wainwright.pdf.

18. Sanakoyev, D. B. (2021) Suchasni svitovi trendy orhanizovanoyi zlochynnosti ta vyklyky dlya pravookhoronnykh orhaniv (za materialamy SOCTA 2021) [[Current global trends in organized crime and challenges for law enforcement (according to SOCTA 2021)]. *Protydiya orhanizovaniy zlochynnosti: problemy teorii ta praktyky : materialy rehion. naukovo-prakt. seminaru (m. Dnipro, 03 hrudnya 2021 r.)*. Dnipro : DDUVS, pp. 79–82. [in Ukr.].

19. Serious and Organized Crime Threat Assessment (SOCTA). 2021. URL : https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/socta2021_1.pdf.

20. Stieranka, J. a Vaško A. (2021) Odhaľovanie trestných činov (nová stratégia a prístupy) [Crime detection (new strategy and approaches)]. Praha : Leges, 270 p. [in Slovak.].

ABSTRACT

Dmytro Sanakoiev, Adrian Vashko, Volodymyr Yefimov. Implementation of Socta European methodology in the fight against organized crime in Ukraine. The global level of organized crime and the growing number of countries necessitates improved methods of combating this type of crime. The aim of the article is to identify ways to improve the implementation of the SOCTA methodology in the fight against organized crime in Ukraine. Organized crime is linked to crimes such as terrorism, money laundering, fraud, human trafficking, smuggling and cybercrime. In January 2022, the Cabinet of Ministers of Ukraine approved a resolution «Some issues of implementation of the SOCTA Ukraine evaluation system in the central executive bodies» which will establish an Interdepartmental Working Group to coordinate the implementation of the SOCTA evaluation system. It is determined that at the initial stage of implementation of this methodology there may be difficulties due to gaps in legislation, lack of IT specialists, the need for licensed software. Improving the effectiveness of the implementation of the SOCTA methodology in Ukraine is possible through the implementation of a set of measures. It is expedient to introduce a basic document that will regulate the activities of law enforcement agencies, the interaction of individual units within the country and international cooperation aimed at combating organized crime. In addition, important aspects in improving the effectiveness of the fight against organized crime are: the introduction of licensed software for law enforcement to analyze large data sets, the selection of IT specialists, regular training for employees involved in the criminal analysis process, and the adoption of successful European experience in applying the SOCTA methodology. Such a systematic approach will allow effectively using this methodology, increasing the efficiency of law enforcement agencies, involved in the process of criminal analysis and gradually reducing the level of organized crime in Ukraine.

Keywords: *organized crime, SOCTA, legislation, criminal analysis, indicators, implementation.*